

Z obsahu: Politika ambiciózních kompromisů | Jak dlouho ještě bude vyrábět Německo elektřinu z uhlí?
| Základní pilíře Energetické unie

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

slova prvního místopředsedy Komise Timmermanse při představování programu Junckerova týmu, že je nutné „pročistit les“, dokazují ambici nové Komise hlasitě se vymezit vůči předchozímu stylu vedení a nastolit efektivnější klastrový způsob, který se promítá i do připravovaného návrhu Energetické unie. Brusel diskutuje o tom, jaké kompetence bude mít místopředseda Šefčovič, jaké projekty Evropa potřebuje a zda členské státy v novém konceptu Energetické unie nepřijdou salámovou metodou o své pravomoci. Z 300 miliard eur, kterými chce Juncker ve svém návrhu prosincové Evropské radě podpořit hlavní iniciativy, by část měla jít i na dokončení jednotného trhu s energií. Nástroj pro propojení Evropy vydává v první fázi peníze, kterými lze pokrýt část příprav infrastrukturních projektů, neposune je ale o mnoho dál. Co energetiky sledují v první řadě je, jak Evropský parlament rozhodne o reformě EU ETS a tržní stabilizační rezervě. Jen její rychlé přijetí může špatnou situaci na energetickém trhu posunout o krok vpřed. Komise prozatím připravuje hlubší reformu EU ETS, kterou představí v polovině příštího roku a nechce debatu o ní v tuto chvíli s debatou o legislativě pro stabilizační rezervu spojovat. Evropská komise je přesvědčená o blízkých zásadních změnách v energetice. Na jedné straně má být propojená udržitelná obnovitelná a silná Energetická unie, na druhé straně efektivní chování spotřebitele, který bude racionálně sám řídit svou spotřebu a sám i elektřinu vyrábět. Do té doby se ale situace na energetickém trhu musí stabilizovat. Generální ředitelství pro energetiku a klima spolu s ředitelstvím pro hospodářskou soutěž se proto opět vrací ke konceptu kapacitních trhů, ke kterému připravují sdělení. Diskusi k propojení prvků veřejné podpory a energetického trhu můžeme očekávat během prvního čtvrtletí 2015. Rada pro energetiku se 9. prosince zaměří na dokončení vnitřního trhu s energií a bude první příležitostí pro ministry vyjádřit se k vizím Junckerovy komise.

Přeju Vám příjemné čtení a krásný Advent,

Zuzana Krejčířiková

ČEZ, a. s. Public Affairs,

Duhová 2/1444, Praha, 140 53, publicaffairs@cez.cz

Ivo Hlaváč, ředitel divize vnější vztahy a regulace |

Zuzana Krejčířiková, ředitelka útvaru Public Affairs |

Eva Boudová | Jiří Horák | Karel Kovanda, manažer

Bruselské reprezentací kanceláře | Jan Prášil |

Jana Vitáková | Veronika Vohlídková | Petr Zahradník |

Bulletin je šířen pouze v elektronické podobě a bezplatně |

Texty a informace obsažené v tomto bulletinu jsou považovány za zdroj informací v rámci Skupiny ČEZ a širší veřejnosti. Rozmnožování těchto informací a textů je povoleno za podmínky, že je uveden jejich zdroj. Informace a texty vychází z údajů dostupných v době vydání tohoto bulletinu. Evropská agenda neručí za správnost a úplnost informací. | Obrázky použité v tomto bulletinu pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise.

POLITIKA AMBICIÓZNÍCH KOMPROMISŮ

Miguel Arias Cañete týden po započetí práce nové Evropské komise předstoupil opět před evropské poslance ve Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin (*dále jen „výbor ENVI“*). Tentokrát už ve funkci eurokomisaře odpovědného za energetiku a klima.

V předešlé Evropské komisi pokrývala politiku EU pro tyto sektory dvě samostatná generální ředitelství. V Junckerově Komisi došlo k sloučení portfolií, což samo o sobě v Bruselu vyvolává řadu otázek. Počínaje tím, jak se eurokomisař Cañete v příštích pěti letech vypořádá s nutností udržet na úrovni EU v nezbytné rovnováze evropské ambice stát se lídrem v ochraně klimatu na jedné straně a na druhé – konkurenceschopnost evropského průmyslu v globálním měřítku. Cañeteho první veřejné vystoupení na půdě Evropského parlamentu (*dále jen „EP“*) v této souvislosti naznačilo, že odpověď nenachází zatím ani on sám. Za pozitivní lze označit skutečnost, že jeho přístup není jednostranný. To dal jasné najevo v diskusi s poslanci, při které kladl opakovaně důraz na ambiciózní kompromisy. Přehlédnout se ale nedala jeho tendence věnovat větší pozornost klimatu než energetice. Cañete k tomu měl nejméně dva důvody: jeho vystoupení probíhalo na „horké zelené půdě“ výboru

ENVI a už příští měsíc bude reprezentovat Evropskou komisi na mezinárodní konferenci o klimatických změnách v peruánské Limě. V rámci diskuse dále vyvolalo pozornost jeho vyjádření na téma tržní stabilizační rezervy (*tzv. Market Stability Reserve, MSR*), které Evropský parlament aktuálně řeší. Cañete označil technologicky neutrální systém EU ETS za klíčový nástroj nízkouhlíkové politiky. Dobře fungující systém obchodování s povolenkami podle jeho slov bude mj. stimulovat investice do obnovitelných zdrojů. Za stejně důležitou označil zároveň synergii s energetikou účinností. Základem systému by měl být podle jeho slov tržně orientovaná MSR. V této souvislosti připustil začátek reformy ETS před rokem 2021 a stažení povolenek z *backloadingu* přímo do MSR. Dal jasné najevo, že Komise je připravena obojí podpořit a výsledek bude zcela záviset na jednání v rámci Parlamentu. V souvislosti s obavami energeticky náročného průmyslu ohledně

MSR komisař Cañete vyjádřil přesvědčení, že průmysl potřebuje v tomto směru jistotu, kterou mu zajistí pokračování přidělování povolenek zdarma i po roce 2020. Zároveň ale také konstatoval, že nelze spojovat rozhodnutí o *carbon leakage* s jednáním o MSR, které je samo o sobě komplikované.

K MSR již proběhla první rozprava ve Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku (*dále jen „výbor ITRE“*). Poslanec A. Tajani (EPP) zpracoval a předložil návrh stanoviska výboru ITRE ke zprávě výboru ENVI. Označil MSR za hlavní nástroj pro funkční ETS a zdůraznil, že naplnění cíle pro rok 2020, tj. 20 % podíl průmyslového sektoru EU na evropském HDP může zajistit pouze dlouhodobě stabilní legislativní rámec, který bude důsledně zohledňovat rovnováhu mezi klimatickými ambicemi EU a konkurenceschopností evropského průmyslu. Vyjádřil přesvědčení, že vysoké ceny elektřiny konkurenceschopnost Evropy poškozují a varoval před odchodem průmyslu z EU. Pro zavedení MSR již v roce 2017 se vyjádřil T. Griffin (S&D) i F. Federley (ALDE). Předseda výboru J. Buzek (EPP) ocenil poměrně širokou podporu pro návrh zpravodaje a upozornil, že jednání s výborem ENVI nebudou jednoduchá, protože I. Belet (EPP) jako zpravodaj výboru ENVI avizoval vlastní zprávu k MSR.

Politika ambiciózních
kompromisů

Začíná financování z CEF

ZAČÍNÁ FINANCOVÁNÍ Z CEF

Koncem října schválily členské země EU přidělení prvních finančních prostředků na projekty společného zájmu (*Projects of Common Interests, PCI*) nástroje pro propojení Evropy (*Connecting Europe Facility, CEF*).

V první fázi se jedná o částku ve výši 647 milionů eur, které jsou určeny na financování vybraných klíčových energetických infrastrukturních projektů. Projekty společného zájmu musí přinášet signifikantní benefity nejméně dvěma členskými státy, přispívat k integraci trhů, zvyšovat jejich konkurenceschopnost, bezpečnost dodávek a přispívat ke snížení emisí oxidu uhličitého. Z 248 projektů Evropská komise vybrala 64, které celkově požadovaly podporu ve výši 1,37 miliard eur. Nepřijaté projekty se mohou zúčastnit další výzvy ve druhé fázi v roce 2015. Mezi vybranými projekty se v této fázi nachází i tři projekty

z České republiky. Provozovatelé elektrické a plynové přenosové sítě budou moci čerpat 2,6 milionu eur na přípravu stavby nových vedení. Částka pokryje pouze část nákladů na předprojektovou přípravu a není vázaná na dodržení plánovaného termínu dokončení stavby. CEF je jedním ze základních programů víceletého finančního rámce EU pro období 2014–2020. Z jeho rozpočtu jsou podpořeny strategické projekty v oblasti dopravní, energetické a telekomunikační infrastruktury. Celkově budou energetické projekty podpořeny částkou 5,85 miliard eur.

Více informací na: [21](#)

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

Jak dlouho ještě bude vyrábět Německo elektřinu z uhlí?

Čína a USA deklarují snižování emisí

Co se skrývá za těžbou břidlicového plynu?

JAK DLOUHO JEŠTĚ BUDE VYRÁBĚT NĚMECKO ELEKTŘINU Z UHLÍ?

Německá ministryně životního prostředí Hendricksová (SPD) požaduje rychlé odstavení uhelných elektráren, aby Německo splnilo emisní cíl pro rok 2020. V praxi to znamená každý rok 62 až 100 milionů tun oxidu uhličitého. Odstavení uhelných elektráren by znamenalo 40 milionů tun. Podle ministra hospodářství je cíl nespílitelný, odklon od uhelných elektráren nerealistický a Němci potřebují konečně skoncovat s iluzemi o své energetické politice.

Ze Spolkového sněmu zaznívá, že je špatně vzbuzovat dojem, že Německo emisní cíl vzdává a stavět životní prostředí proti průmyslu. Hendricksová má jasno, že bez odstavení deseti uhelných elektráren o výkonu 10 tisíc MW Německo nemůže splnit závazek snížit do roku 2020 emise oxidu uhličitého o 40 procent oproti roku 1990. V současnosti je Německo na 33 procentech. Polovina ze sedmi procentních bodů by se měla ušetřit v sektoru výroby elektřiny. Prognózy spolkové vlády jsou 1,2 procenta pro příští a 1,3 procenta pro přespříští rok. K Hendricksové se

přidávají Zelení, podle kterých bez odstavení uhelných elektráren cíl dosažen nebude, navíc by Německo bylo vzorem ostatním zemím. Také část SPD požaduje nový zákon, který by Německo dovedl k cíli pro rok 2020. Za vzor dává aktuální diskuse Dánsko, které se jako první země OECD zavázala vyrábět elektřinu a teplo do roku 2030 z obnovitelných zdrojů. Podle ministra hospodářství Gabriela (SPD) musí energetický průmysl sám rozhodnout, jaké elektrárny odstaví, není to úloha státu. Jednání o dobrovolném odstavování ale nevedou k úspěchu, protože významná část produkce jde na export. Gabriel věří, že cíl lze dosáhnout i bez odstavení uhelných elektráren, doporučuje se soustředit na energetickou účinnost a varuje před nárůstem cen za elektřinu, ohrožením energetické bezpečnosti a stěhováním průmyslu pryč z Německa. V zimě 2018/19 by Německo mohlo mít problém pokrýt spotřebu z domácí výroby. Gabriela podporují čtyři velké odborové svazy a za sebou má i na uhlí spoléhající spolkové země Severní Porýní-Vestfálsko, Braniborsko a Sasko, ve kterých se SPD účastní vlády. Prozatímní propočty energetického průmyslu ukazují, že by se cena na velkoobchodní burze zvýšila o 1,70 až 5 eur za MWh. Zda vláda plánuje odškodnění nebo nové předpisy je zatím

nejasné. Kabinet o Akčním plánu pro ochranu klimatu rozhodne 3. prosince.

Více informací na: [▶](#)

ČÍNA A USA DEKLARUJÍ
SNIŽOVÁNÍ EMISÍ

Překvapením se může zdát dohoda mezi dvěma světovými ekonomickými giganty, Spojenými státy americkými a Čínou, o snižování průmyslových emisí. Tato dohoda je symbolickým krokem směrem k podepsání nové klimatické dohody příští rok v Paříži.

Spojené státy oznámily, že do roku 2025 sníží své emise o 26 až 28 % oproti roku 2005. Čína avizovala, že dosáhne špičky emisí kolem roku 2030 a potvrdila svůj záměr zvýšit podíl obnovitelných zdrojů energie a zvýšit opatření v oblasti energetické účinnosti. Společné prohlášení přichází v návaznosti na přijetí závěrů říjnové Evropské rady, ve kterých se Evropská unie zavazuje snížit emise nejméně o 40 % do roku 2030. Spojené státy a Čína společně vyprodukují 45 % celkových emisí CO₂ ve světě.

Více informací na: [▶](#)

Jak dlouho ještě bude vyrábět Německo elektřinu z uhlí?

Čína a USA deklarují snižování emisí

Co se skrývá za těžbou břidlicového plynu?

CO SE SKRÝVÁ ZA TĚŽBOU BŘIDLICOVÉHO PLYNU?

Podle nedávno zveřejněné zprávy Mezinárodní energetické agentury (*dále jen „IEA“*) je globální energetický systém v nebezpečí, klesá naděje a očekávání do něj vložené. Krátkodobý obraz dobře zásobovaného trhu s ropou by neměl zastírat výzvy, které před ním leží, tedy zvláště rostoucí nedůvěra v poměrně omezený počet dodavatelů. Agentura tvrdí, že boom těžby břidlicového plynu maskuje hrozby v globálních dodávkách ropy, nepokoje na Blízkém východě, konflikt na Ukrajině a obtížnosti nekonvenční těžby ropy mimo Severní Ameriku.

Globální spotřeba ropy podle odhadů vzroste do roku 2040 na 104 milionů barelů denně (v loňském roce to bylo 90 milionů), a to zvláště kvůli zvyšující se poptávce po pohonných hmotách a v petrochemii v rozvojových zemích. Pro splnění tohoto růstu a nahrazení dosud vyčerpaných polí bude potřeba investovat asi 900 miliard dolarů ročně až do roku 2030. Ovšem benchmarkové ceny ropy se letos v New Yorku kvůli těžbě z břidlicových polí v Severní Dakotě a Texasu propadly o více než 20 %, když k tomu produkce surové ropy ve Spojených státech dosáhla vrcholu za posledních 40 let. Tím jsou ohroženy investice do globálního průmyslu a společnosti se snaží izolovat zisky ze snížení cen. Zatímco krátkodobý obraz je relativně bezpečný, budoucí rozvoj kapitálově náročných oblastí mimo Severní Ameriku je v ohrožení. Například kanadské ropné písky patří k nej-

dražším ložiskům na světě. V této oblasti již dochází k viditelnému zpomalení investic, IEA odhaduje pokles cen u čtvrtiny projektů. Norský podnik Statoil ASA a francouzský Total SA také zbrzdily letošní projekty v regionech. V neposlední řadě komplexnost a kapitálová intenzita rozvoje brazilských hlubinných polí by také mohla přispět k deficitu finančních prostředků. Ropné společnosti z Royal Dutch Shell Plc a ConocoPhillips minulý týden prohlásily, že sníží kapitálové výdaje na udržení ziskovosti navzdory nižším cenám ropy. Vedle ohrožení nových investic do těžby ropy a zemního plynu stojí rizika politická. Uvalené sankce, které omezují ruský přístup k technologiím a kapitálovým trhům zvýšily obavu o bezpečnost dodávek ze strany největšího světového energetického vývozce. V současnosti vnímá agentura největší riziko pro zabezpečení dodávek ropy

v situaci v Iráku, kde je nejvíce turbulentní doba od sedmdesátých let minulého století. Zatímco obnovený konflikt na severu země doposud neovlivnil výrobu, ve velkém rozsahu odrazuje vklad kapitálu nezbytného pro další fázi vývoje této ropné velmoci. I přes předpokládané zvýšení produkce v Brazílii a Kanadě, bude kvůli nárůstu spotřeby zvýšená závislost na Blízkém východě, což vyvolává otázky, zda se stihne včas v dostatečné míře investovat, aby bylo odvráceno období vyšších cen. Výzvou by mohla být replikace těžby břidlicového plynu mimo Severní Ameriku, avšak nedostatek stávající infrastruktury pro ropu a zemní plyn, environmentální opozice vůči metodě frakování či nejistá geologie, jsou faktory, proč se nekonvenční vrtání více nerozšíří, shrnula ve svém reportu mezinárodní energetická agentura.

Více informací na: [E](#)

Německý zákon
o elektromobilitě

Nové evropské LNG
terminály

Účinná vozidla by měla
pocházet z efektivní
výrobní linky

NĚMECKÝ ZÁKON O ELEKTROMOBILITĚ

Na konci října 2014 byla v Úředním věstníku Evropské unie zveřejněna směrnice Evropského parlamentu a Rady o zavádění infrastruktury pro alternativní paliva. Ta zřizuje společný rámec pro opatření s cílem minimalizovat závislost dopravy na ropě a omezit její dopad na životní prostředí. Stanovuje minimální požadavky na vytvoření infrastruktury pro alternativní paliva a každý stát musí přijmout vnitrostátní rámec politiky pro rozvoj trhu, který oznámí Evropské komisi do 18. listopadu 2016.

V tomto ohledu udává trend jednoznačně Německo, jehož cílem je podle *Energiewende* nárůst počtu automobilů poháněných elektřinou do roku 2020 na jeden milion. Spolková vláda proto přijala návrh zákona o elektromobilitě. „Gesetz zur Bevorrechtigung der Verwendung elektrisch betriebener Fahrzeuge“ neboli zákon o preferenci používání elektricky poháněných vozidel připravovalo ministerstvo dopravy a digitální infrastruktury spolu s ministerstvem životního prostředí, kabinetu byl předložen 24. září tohoto roku. Za cíl si klade snížení emisí CO₂, nezávislost na fosilních palivech, pokles hluku a hlavně zvýšení atraktivity pro uživatele elektromobilů v každodenním provozu. Mezi další faktory patří zajištění právní jistoty a bezpečnosti plánování při zacházení s těmito vozidly pro obce. Zákon by se měl vztahovat jen na určité typy aut, na osobní automobi-

ly, obytné automobily i nákladní vozidla do 3,5 tun poháněná pouze na elektrickou energii nebo palivové články a na hybridní automobily s emisemi CO₂ do 50 g/km nebo s minimální dojezdovou vzdáleností 40 kilometrů pouze na elektrický pohon. Pro tuto skupinu vozidel, která bude dobře odlišitelná a identifikovatelná podle poznávací značky, by mělo platit několik privilegií. Právo na využívání autobusových pruhů, přednostní parkování na vyznačených místech, výjimky z příjezdových a přístupových zákazů nebo třeba osvobození od poplatků za parkování na veřejných cestách. V účinnost by měl zákon vstoupit v první polovině roku 2015, s platností do roku 2030. Výhledově by se měly dořešit otázky nabíjení aut na pracovišti a doma a také zvláštní pravidla pro dodavatele služeb. Elektromobilita je základním stavebním kamenem na cestě k udržitelnému rozvoji

dopravy a přispívá k dosažení cílů na ochranu klimatu. Příprava zákona jako takového je považována za nezbytnost. Podle statistik narostl v Německu za poslední rok počet elektromobilů o 120 %, počet plug-in hybridů dokonce o 200 %. V současnosti probíhají diskuze hlavně na téma možnosti využívání autobusových pruhů. Zastánci privilegium vnímají jako pobídku pro pořízení elektromobilu, při překročení určité hranice v počtu těchto aut by ho zrušili. Mnozí hodnotí zavádění opatření a jejich následné rušení za nekompetentní, oponují zpomalením provozu či dopravními zácpami a zpožděním městské hromadné dopravy. Konsensus platí pro udělení pravomoci obcím, aby samy uvážily rizika a nastavily možnosti využití těchto pruhů. Neshody panují také kolem minimální dojezdové vzdálenosti plug-in hybridů. Někteří míní, že dojezd 40 kilometrů

EVROPSKÉ ZPRÁVY A ZAJÍMAVOSTI

Německý zákon
o elektromobilitě

Nové evropské LNG terminály

Účinná vozidla by měla
pocházet z efektivní
výrobní linky

je příliš nízký, že by to mělo být minimálně 60. Kratší distance je odůvodněna průměrnou dojezdovou vzdáleností do práce, která činí 25–30 kilometrů, navíc 90 % těchto aut ujede 40 km výhradně na elektřinu a stačí jim menší a efektivnější baterie. Ozývají se hlasy, že výhody by měla obdržet jen auta čistě poháněná elektřinou. Nicméně pádným protiargumentem je fakt, že většina občanů si nemůže dovolit pořízení druhého auta – elektromobilu, takže alternativou je právě systém plug-in hybrid. Na krátké cesty jezdí na elektrickou energii, na delší vzdálenosti pak využijí klasický spalovací motor. Podle politické frakce SPD se tudíž nesmí opomíjet vývoj nízkoemisních a úsporných motorů, protože elektromobilita je teprve v začátcích. Dořešit je ještě potřeba náklady spojené s výměnou poznávacích značek pro stávající majitele aut, kdy realizace by měla být co možná nejméně finančně a byrokraticky zatěžující. Napadána je platnost zákona do roku 2030, která je kvůli rychlému rozvoji nových technologií nepřiměřeně dlouhá. V současnosti jsou pouze tři kritéria, která brzdí rozvoj elektromobility. Za prvé je to cena a dostupnost aut, za druhé omezená dojezdová vzdálenost a konečně prozatím limitovaná infrastruktura pro nabíjení.

NOVÉ EVROPSKÉ LNG TERMINÁLY

V druhé polovině listopadu se Finsko s Estonskem dohodly na společném projektu výstavby dvou terminálů na zkapalněný zemní plyn.

Tyto terminály by měly být propojeny plynovodem jdoucím po dně Finského průlivu, dokončení projektu je pak plánováno na rok 2019. Projekt počítá rovněž s pozdějším připojením lotyšských zásobníků zemního plynu. Zatímco v případě Finska se jedná o výstavbu velkého regionálního terminálu,

v Estonsku půjde o menší distribuční terminál. Jednoznačným motivem tohoto společného projektu je snížení závislosti obou zemí na dodávkách zemního plynu z Ruska. Oznámení o dohodě obou států je kromě diverzifikace dodavatelů primárních zdrojů EU pozitivní i proto, že Finsko s Estonskem překonaly neshody nad rozdělením finanční podpory z Evropských zdrojů. EU by měla přispět na výstavbu propojovacího plynovodu 75 % z 200 milionů eur, dalších cca 300 milionů eur pak budou představovat náklady na výstavbu terminálů samotných.

Více informací na: [E](#)

**EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI**

Německý zákon
o elektromobilitě

Nové evropské LNG
terminály

**Účinná vozidla by měla
pocházet z efektivní
výrobní linky**

ÚČINNÁ VOZIDLA BY MĚLA POCHÁZET Z EFEKTIVNÍ VÝROBNÍ LINKY

Koncern Volkswagen si do roku 2018 stanovil ambiciózní cíl v programu na ochranu životního prostředí nazvaným „Think Blue. Factory.“ Má v úmyslu v oblastech výroby a logistiky vozů i jejich jednotlivých komponent dosáhnout 25 % snížení zátěže životního prostředí ve srovnání s rokem 2010. Opatření se týkají spotřeby energie a vody, podílu odpadu, emisí CO₂ či emisí rozpouštědel ve všech závodech společnosti po celém světě.

Podle průběžných výsledků zveřejněných v polovině listopadu na každoročním setkání odborníků z oblasti životního prostředí ve Wolfsburgu, je automobilka na dobré cestě ke splnění záměrů. V rámci programu je stanoveno asi 5000 jednotlivých opatření, která mají být přijaty do roku 2018. V současné době automobilka již úspěšně realizovala více než 2017 projektů a její výrobní procesy jsou tím o 17% více

šetřné k životnímu prostředí. Mezi inovativní postupy, které úspěšně vedou k poklesu využívání přírodních zdrojů, patří například snižování nepřímých emisí CO₂ díky zvýšení účinnosti hydraulických čerpadel. Senzoricky regulované větrání zase umožnilo redukci spotřeby energie. Voda potřebná k testování protipožárního systému v závodě Curitiba v Brazílii je recyklována a dále použita jako chladicí voda při dalších zkouškách. V továrnách Pamplona a Zwickau se výrazně omezila spotřeba vody při testování těsnosti vozidel, což je po lakování nejnáročnější fáze na spotřebu vody. I v zařízeních na lakování karoserií bylo dosaženo úspory v objemu nezbytně nutné vody, když bylo mokré mytí nahrazeno procesem separace suchého laku. Závod v Chemnitz na výrobu motorů šetří vodu, energii a maziva tím, že chladicí emulze po jejich aplikaci filtruje k jejich opětovnému použití.

Více informací na: [↗](#)

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

Soudní dvůr EU potvrdil, že koncoví spotřebitelé elektřiny a plynu musí být v předstihu informováni o důvodech, podmínkách a rozsahu zvýšení cen

Rada přijala směrnici o odškodnění porušení soutěžních pravidel

SOUDNÍ DVŮR EU POTVRDIL, ŽE KONCOVÍ SPOTŘEBITELÉ ELEKTŘINY A PLYNU MUSÍ BÝT V PŘEDSTIHU INFORMOVÁNI O DŮVODECH, PODMÍNKÁCH A ROZSAHU ZVÝŠENÍ CEN

Koncem října vydal Soudní dvůr EU důležitý rozsudek ve věci C-359/11 a C-400/11 Schulz a Egbringhoff týkající se ochrany práv spotřebitelů v energetice.

Podstatou otázek položených lucemburskému unijnímu soudu německým Spolkovým soudem bylo, zda musí být směrnice o elektřině 2003/54 a směrnice o plynu 2003/55 vykládány tak, že brání německé právní úpravě, která určuje obsah smluv o dodávce elektřiny a plynu uzavíraných se spotřebiteli v rámci všeobec-

né zásobovací povinnosti a stanoví možnost upravit tarif za tyto dodávky, avšak nezaručuje, že spotřebitelé budou v přiměřeném předstihu před nabytím účinku této změny informováni o jejích důvodech, podmínkách a rozsahu. Dle Soudního dvora je dotčená německá právní úprava v rozporu s výše uvedenými směrnici s tím, že zákazníci musí být k tomu, aby mohli plně a účinně využít svých práv a informovaně se rozhodnout o případné výpovědi smlouvy nebo o napadení změny ceny dodávky, informováni v přiměřeném předstihu před účinností této změny o důvodech, podmínkách a rozsahu této změny. Soudní dvůr nevyhověl žádosti o odložení účinků rozsudku z důvodu hrozícího rizika závažných důsledků, které mohou postihnout celé odvětví dodávek elektřiny a plynu v Německu. Pokud totiž byly změny sazby prohlášeny za neslučitelné s unijním právem, dodavatelé jsou nuceni zpětně vrátit částky zaplacené spotřebiteli za posledních několik let. Výše uvedený výklad dotčených směrnic se tudíž použije na všechny změny tarifů zavedené během období použitelnosti těchto směrnic, tedy v období od července 2004 do

března 2011. Německý Spolkový soudní dvůr tak musí dát za pravdu žalujícím odběratelům elektřiny a plynu, tzv. tarifním zákazníkům, kteří se na něj obrátili v rámci sporu s jejich dodavateli, kteří jim mezi lety 2005 až 2008 několikrát navýšili ceny. Žalobci konkrétně namítali protiprávnost tehdy platných německých právních předpisů, které umožňovaly dodavatelům jednostranně měnit ceny elektřiny a plynu bez uvedení důvodu, podmínek a rozsahu takové změny, avšak zaručovaly, že zákazníci budou informováni o zvýšení tarifů a že mohou případně vypovědět smlouvu. V této souvislosti Soudní dvůr EU rozhodl, že kromě práva na odstoupení od smlouvy v případě změny ceny musí být zákazníci rovněž oprávněni takovou změnu napadnout. Efektivní uplatnění těchto práv je však možné, pouze pokud zákazníci znají důvody, podmínky a rozsah změny cen.

Více informací na: [E](#)

Soudní dvůr EU potvrdil, že koncoví spotřebitelé elektřiny a plynu musí být v předstihu informováni o důvodech, podmínkách a rozsahu zvýšení cen

Rada přijala směrnici o odškodnění porušení soutěžních pravidel

RADA PŘIJALA SMĚRNICI O ODŠKODNĚNÍ PORUŠENÍ SOUTĚŽNÍCH PRAVIDEL

V návaznosti na články v květnovém bulletinu bychom Vás rádi informovali, že návrh směrnice o určitých pravidlech upravujících žaloby o náhradu škody podle vnitrostátního práva v případě porušení právních předpisů členských států a EU v oblasti hospodářské soutěže byl dne 10. listopadu 2014 schválen i Radou EU.

Směrnice usnadní občanům a společnostem poškozeným v důsledku porušení soutěžních pravidel (např. kartely či zneužití dominantního postavení) účinně uplatnit svá práva na náhradu škody prostřednictvím vnitrostátních žalob. Směrnice mimo jiné umožní obětem snadnější přístup k dokumentům prokazujícím vzniklou škodu a zaručí jim dostatečně dlouhé lhůty pro podání žaloby. Současně je cílem směrnice zachovat účinnost prostředků používaných orgány pro hospodářskou soutěž, ať již Evropskou komisí, nebo antimonopolními úřady, pro vynucování soutěžních pravidel, jako je program shovívavosti či procedura narovnání, a zavést záruky, aby usnadnění uplatňování nároků na náhradu škody neodradilo společnosti od spolupráce s těmito orgány. Mezi hlavní opatření směrnice patří:

- Vnitrostátní soudy mohou nařídit společností, aby obětem, které chtějí uplatnit svá práva na náhradu škody, zpřístupnily důkazy potřebné k prokázání jejich práv. Soudy musí nicméně zajistit přiměřenost těchto nařízení a ochranu utajovaných informací.
- Pravomocná rozhodnutí antimonopolních úřadů o protiprávním jednání budou automaticky představovat důkaz před soudy stejného členského státu, ve kterém k porušení pravidel došlo.
- Oběti budou mít alespoň jednoletou lhůtu pro uplatnění svých práv na náhradu škody běžící od vydání konečného rozhodnutí antimonopolního úřadu.
- Pokud protiprávní jednání způsobilo navýšení cen, které bylo přeneseno v rámci dodavatelského řetězce, nárok na uplatnění náhrady škody budou mít ti, kterým škoda skutečně vznikla.
- S cílem vybízet strany k urovnání sporu dohodou usiluje směrnice o optimalizaci rovnováhy mezi mimosoudním vyrovnaním a řízením o náhradě škody, a to prostřednictvím těchto opatření: (a) přerušení běhu promlčecí lhůty pro podání žaloby o náhradu škody, dokud se protiprávně jednající společnost

a poškozená strana účastní procesu řešení sporu dohodou a (b) přerušení řízení po dobu trvání procesu řešení sporu dohodou.

Dotčená směrnice kodifikuje již ustálenou judikaturu Soudního dvora EU, který právo na odškodnění opakovaně ve svých rozhodnutích obětem přiznal. Nicméně, z důvodu národních procesních překážek a právní nejistoty využilo tohoto práva pouze minimum osob. Vnitrostátní právní úpravy členských států se navíc v mnohém liší, a šance na úspěch žalob tak závisí na tom, ve kterém státě žalobci žijí. V dubnu tohoto roku byl kompromisní návrh směrnice schválen již Evropským parlamentem. Formální podpis směrnice se očekává na plenárním zasedání Evropského parlamentu na konci listopadu. Teprve poté bude směrnice publikována v Úředním věstníku EU a v účinnost vstoupí dvacátým dnem od zveřejnění. Členské státy budou mít následně dvouletou lhůtu pro implementaci pravidel do svých právních řádů. Pro usnadnění implementace členskými státy, jakož i pro využití národními soudy a případnými žalobci chystá Evropská komise aplikační pokyny.

Více informací na: [↗](#)

ZÁKLADNÍ PILÍŘE ENERGETICKÉ UNIE

Dne 17. listopadu uspořádalo generální ředitelství Evropské komise pro otázky klimatických změn a energetiky další ze série svých konferencí k otázce, kam se energetika vyvíjí. O konferenci byl mimořádný zájem.

Místopředseda Komise Šefčovič vysvětloval svoji představu Energetické unie už během svého slyšení v Evropském parlamentu. Tato konference mu ale poskytla platformu k dalšímu rozvinutí svých myšlenek. Nastínil pět pilířů nového konceptu:

1. Bezpečnost, solidarita a důvěra. EU je největší světový dovozce energií, které nás stojí přes 400 miliard eur ročně (což, představuje průměrně cca 2 eura na člověka denně). Šefčovič bude usilovat o koordinaci rozličných národních úsilí, abychom dokázali odolávat tlakům třetích zemí. Chce významnější spolupráci s našimi sousedy a i se zeměmi Středomoří. Zajímá se o společné nákupy plynu – ale to je záležitost, která nevzbuzuje důvěru velkých energetik, které mají své kapacity a své zá-

kazníky, takže na cokoliv kolektivního v tomto smyslu se dívají skepticky.

2. Dobudování vnitřního trhu. Léta příprav stále nepřinášejí ovoce, proto Šefčovič požaduje. Intenzivnější přeshraniční toky energií, širší regionální spolupráci a lépe propojenou infrastrukturu. Prvním krokem v rámci Nástroje pro propojení Evropy je 34 klíčových infrastruktur-ních projektů, na něž EU přispěje částkou 647 milionů eur.

3. Zmírňování poptávky. Hlavním úsilím má být energetická účinnost. Evropská unie si v tomto smyslu vytkla nezávazný celoevropský cíl zvýšení účinnosti o 30 % do roku 2030. Hlavními oblastmi, kde jsou obrovské rezervy v účinnosti, je v budovách – v jejich zateplování a klimatizaci.

4. Dekarbonizace složení evropské energetiky. Základem je snižování emisí skleníkových plynů, s náročným cílem 40 % do roku 2030 (ve srovnání s 20 % do roku 2020, oba cíle pak ve srovnání s rokem 1990). Přitom dlouhodobý cíl, do roku 2050, je snížení těchto zplodin alespoň o 80 %. Předpokladem ovšem je, že mezinárodní partneři se k podobným cílům připojí také. A jedním z prostředků k dosažení

tohoto cíle je i záměr zvýšit podíl obnovitelných energetických zdrojů do roku 2030 na 27 %.

5. A konečně technologie, výzkum a rozvoj.

Nedá se říci, že by tyto pilíře přinášely cokoliv pronikavě nového. Šefčovič bude mít za úkol jednotlivé iniciativy koordinovat a těsně spolupracovat s komisaři z oblastí financí, dopravy, IT, zemědělství, regionální spolupráce aj. Předseda Komise Jean-Claude Juncker vyjádřil záměr předložit Evropské radě investiční balík ve výši 300 miliard eur, jejichž část by realizaci takovéto Unie měla urychlit. Zatím ale není jasné, odkud by takovéto peníze měly být alokovány.

KALENDÁŘ UDÁLOSTÍ

Události z energetiky

10.–11. PROSINCE hostí turecký Istanbul třetí ročník světového summitu inteligentních měst (World Intelligent Cities Summit – WICS) s výrazným zastoupením energetických témat. Součástí akce je rovněž veletrh.

Více zde: [🔗](#)

9.–10. PROSINCE se ve švédském Malmö uskuteční pod patronací Evropské asociace pro větrnou energii (EWEA) dva workshopy zaměřené na tuto oblast energetiky. První se bude věnovat otázkám spojeným s tvorbou analýz operací větrných farem a druhý na problematiku snižování hlučnosti větrných turbín.

Podrobnosti na: [🔗](#)

11.–13. PROSINCE proběhne v Dubaji druhý ročník akce s názvem Global Conference on Energy, Soil, Water, Air and Environment 2014 (ESWAE). Součástí mezinárodní konference konané v mrakodrapu Grand Midwest Tower bude opět řada energetických workshopů.

Podrobnosti na: [🔗](#)

16.–18. PROSINCE pořádá britský Wessex Institute pátý ročník mezinárodní energetické konference, tentokrát s názvem Energetika a udržitelnost. Letošní ročník se uskuteční v malajské Putrajaye a zúčastní se jej řada významných osobností energetického sektoru

Více na: [🔗](#)

19.–20. PROSINCE hostí Paříž konferenci s názvem Macrotrend Conference on Energy Policy. Účastníci akce se budou zaměřovat na nejnovější vývoj v trendech energetické politiky, výroby či spotřeby.

Podrobnosti na: [🔗](#)

ENERGETICKÁ AGENDA NOVÉ KOMISE: KDO JE KDO

V dnešním čísle navážeme na minulé vydání, v němž jsme si stručně představili průběh slyšení, priority a předpokládanou budoucí agendu kandidátů navržených na posty spojené s energetikou, představením osobností schválených Komisařů a jejich týmů. Komise byla schválena Evropským parlamentem a 3. listopadu se její členové ujali funkcí; současně byla postupně zveřejňována jména členů jejich kabinetů, což jsou osoby pro vlastní výkon funkcí komisařů mnohdy zcela klíčové. Proto nyní přinášíme alespoň ve stručné podobě některá základní fakta ze životopisů jak samotných komisařů relevantních pro energetiku, tak jejich spolupracovníků z kabinetů.

Kdo je Miguel Arias Cañete – nový komisař pro otázky klimatických změn a energetiku?

Španělský středopravý konzervativní politik Miguel Arias Cañete, člen Lidové strany (Partido Popular) se narodil v roce 1950 v Madridu. Vystudoval právní fakultu na univerzitě v Madridu a později působil jako profesor práva na univerzitě v Jerezu. Ve svém původním oboru působil několik let rovněž na pozici státního zástupce ve městech Ceuta, Cádiz a Jerez. V roce 1982 vstoupil do politiky, když se za post-frankistickou stranu Alianza Popular (Lidová aliance) stal členem regionálního parlamentu v Andalusii. O čtyři roky později byl Cañete zvolen do Evropského parlamentu, kde se později stal předsedou Výboru pro zemědělství a regionální politiku. V této pozici čelil ve Španělsku obviněním ze střetu zájmů spočívajícího v souběžném působení v několika zemědělských firmách a na zmíněné pozici v rámci Evropského parlamentu. V křesle europoslan-

ce vydržel dlouhých třináct let a nedlouho po návratu do Španělska se v letech 2000–2004 stal ministrem zemědělství a rybolovu ve vládě José Marii Aznara. Po vypršení mandátu usel na jedno volební období do španělského Kongresu, kde reprezentoval Cádiz a začal rovněž působit na nejrůznějších postech v energetických firmách Petrolífera Ducar, Petrologis Canarias a ve společnosti Bami Newco, zabývající se obchodováním s nemovitostmi. Zmíněná angažmá ukončil v roce 2011, kdy byl jmenován ministrem zemědělství, potravinové politiky a životního prostředí ve vládě Mariana Rajoye. V letošním roce byl opětovně zvolen do Evropského parlamentu, z něhož se po několika měsících přesunul na svůj nový post v Evropské komisi.

Kdo tvoří tým komisaře Cañeteho a jaké jsou působnosti jeho jednotlivých členů?

Šéfkou kabinetu, tj. osobou, která bude hlavou

týmu nejbližších spolupracovníků komisaře, byla jmenována **Cristina Lobillo Borrero**, jejím zástupcem je **Pierre Schellekens**, odpovídající mimo jiné za oblast politických rámců 2020/2030. Hlavní poradkyní je **Yvon Slingenberg**, mezi jejíž základní kompetence patří oblast Evropského systému obchodování s povolenkami (EU ETS), mechanismu rezerv stability trhu (MSR), směrnice o kvalitě paliv (FQD), změn v nepřímém využití půdy (ILUC), dále bioenergie, obnovitelných zdrojů a energetické účinnosti. Dalším členem kabinetu je **Gonzalo de Mendoza Asensi**, zodpovědný například za oblasti energetických projektů a propojení, jadernou energetiku, vědu, výzkum a inovace nebo biřdicový plyn, ropa a uhlí. **Silvia Bartolini** se bude zabývat mimo jiné inteligentními sítěmi, zachycováním a skladováním oxidu uhličitého (CCS), NER 300/400 nebo Horizon 2020. Další člen, **Isaac Valero Ladrón**, bude zodpovědný za mezinárodní vztahy nového

**Energetická agenda nové
Komise: kdo je kdo**

komisaře například s organizacemi typu G7/ G20 nebo příslušnými orgány OSN. Výčet členů týmu doplňuje **Joachim Balke**, který se bude zaměřovat na mezinárodní trh s elektrickou energií, vztahy se třetími zeměmi zejména v oblasti dodávek zemního plynu, regionálními iniciativami nebo popularizací klimatické akce.

**Kdo je nový komisař pro energetickou unii
Maroš Šefčovič?**

Slovenský komisař Maroš Šefčovič se narodil v roce 1966 v Bratislavě. Zkušený diplomat spojil značnou část svojí kariéry s Evropskou unií. Podobně jako Cañete vystudoval právnickou fakultu, poté krátce působil jako poradce prvního náměstka ministra zahraničních věcí v československé vládě. Po několika diplomatických misích, z nichž nejvýznamnější byl post velvyslance Slovenska v Izraeli, se stal v letech 2004–2009 velvyslancem Slovenska při Evropské unii. V roce 2009 byl jmenován komisařem

pro vzdělání, kulturu a mládež v komisi José Manuela Barrosa. V rámci této Komise se v roce 2010 přesunul na post místopředsedy a komisaře pro institucionální vztahy a administrativu. Letos byl slovenskou vládou opět navržen na post eurokomisaře; připravoval se na post komisaře pro dopravu a vesmír, ale po neúspěchu slovinské kandidátky Bratuškové se nakonec přesunul na prestižní post místopředsedy Evropské komise pro energetickou unii.

**Kdo jsou členové kabinetu komisaře
Šefčoviče a jaké jsou jejich agendy?**

Hlavou kabinetu je **Juraj Nociar** a jeho zástupcem **Bernd Bievert**, zodpovědný například za Energetickou unii, strategii energetické bezpečnosti či mezinárodní vztahy, zejména s důrazem na Mezinárodní měnový fond a Světovou banku. Hlavním expertem kabinetu se stal **Peter Van Kemseke**, jehož kompetencemi

jsou zejména koordinace politik s kabinetem zodpovědným za klimatické změny, Energetická unie, koordinace politiky boje s klimatickými změnami, vztahy s nevládními organizacemi či pracovní program Komise. Jednotlivými členy kabinetu jsou **Christian Linder**, zodpovědný za oblasti Energetické unie a konkurenceschopnosti, infrastruktura a propojení, věda, výzkum a inovace, vztahy s Evropskou investiční bankou (EIB) a Evropskou bankou pro obnovu a rozvoj (EBRD), **Ľubomíra Hromková**, zodpovědná za kooperaci s GŘ pro komunikaci (DG COMM) a komunikační strategii, **Manuel Szapiro** odpovídající za Energetickou unii a udržitelnost, strategii EU 2020, jadernou energetiku, výzkum a inovace či vztahy s akademickou veřejností a think-tanky a **Dagmar Maria Koska**, která se bude zabývat Energetickou unií a konkurenceschopností, vnitřním trhem s energiemi, energetickou účinností nebo koordinací s právním servisem.